



ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
Ν. Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Αυτός ο οδηγός περιέχει υλικό για τον εκπαιδευτικό
ώστε να προετοιμάσει τους μαθητές του για μια επίσκεψη
στο μουσείο και ταυτόχρονα να δώσει το έναυσμα για
μιαν εποικοδομητική συζήτηση μετά το πέρας της επίσκεψης

ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ «ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ»



Το Ψηφιακό Μουσείο «Γεώργιος Ιακωβίδης» στα Χύδρα της Λέσβου αποτελεί μία καινοτόμο πρωτοβουλία του Μορφωτικού και Πολιτιστικού Ιδρύματος «Νικόλαος Γ. Παπαδημητρίου». Είναι το πρώτο εξ ολοκλήρου ψηφιακό μουσείο στην Ελλάδα διαμορφωμένο και οργανωμένο σύμφωνα με ειδική μουσειολογική μελέτη, πρότυπο στο είδος του. Ένας τόπος όπου η τεχνολογία συναντά την τέχνη, προσφέροντας στον επισκέπτη κάθε ηλικίας μian εικαστική εμπειρία με σκοπό την απόλαυση και τη γνώση. Οι επισκέπτες του μουσείου έχουν στη διάθεσή τους ποικιλία ηλεκτρονικών συστημάτων ψηφιακής προβολής και διάδρασης, ώστε να συμμετέχουν και οι ίδιοι στη διεξοδική αναπαράσταση της ζωής και του έργου του Γ. Ιακωβίδη.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

- Ζητείστε από τους μαθητές σας να βρουν το ορισμό του Μουσείου από την ιστοσελίδα του ICOM. Πώς οι ίδιοι αντιλαμβάνονται τον όρο «ψηφιακό μουσείο»; Ζητείστε τους να επισκεφτούν ιστοσελίδες άλλων ψηφιακών μουσείων και να καταγράψουν τα εκθέματά τους, τον τρόπο παρουσίασης, πού βρίσκονται και πώς λειτουργούν.
- Ποιες πιστεύουν ότι είναι οι διαφορές ανάμεσα σε ένα «παραδοσιακό» και σε ένα ψηφιακό μουσείο;

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

- Ρωτείστε τους μαθητές πώς θα φανταζόντουσαν το μουσείο Ιακωβίδη ως «παραδοσιακό» μουσείο. Πιστεύουν ότι η συνύπαρξη τεχνολογίας και τέχνης ήταν γόνιμη;
- Ποια είναι η γνώμη τους για το ότι ένα τέτοιο μουσείο έγινε στο νησί τους; Πώς αντιλαμβάνονται ότι αντιμετώπισε η τοπική κοινωνία αυτή την προσπάθεια;
- Ενθαρρύνετε τους να φτιάξουν ένα σχετικό ερωτηματολόγιο και να πάρουν συνεντεύξεις από τους κατοίκους της περιοχής. Ποια τα συμπεράσματά τους;



Γενικές πληροφορίες - Επικοινωνία

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα απευθύνονται σε σχολικές ομάδες παιδιών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που δεν υπερβαίνουν τα 25 άτομα. Κάθε σχολείο που επιθυμεί να επισκεφθεί το μουσείο θα πρέπει να επικοινωνήσει με τον υπεύθυνο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τον καθορισμό ημέρας και ώρας είτε τηλεφωνικά στο 22530 51128, είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου info@jakobides-digital-museum.gr είτε μέσω φακ στο 22530 51195. Η οικονομική συμμετοχή είναι 1€/μαθητή. Για περαιτέρω πληροφορίες επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του μουσείου: <http://www.jakobides-digital-museum.gr>.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΖΩΓΡΑΦΟ



Ο Γεώργιος Ιακωβίδης γεννήθηκε στα Χύδρα της Λέσβου το 1853. Μαθήτευσε στη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας με δάσκαλο του το Νικηφόρο Λύτρα και στη συνέχεια μετέβη με υποτροφία στη Βαυαρική Ακαδημία των Καλών Τεχνών με δασκάλους τον Gabriel Von Max, L. Löfftz και W. Lindenschmit. Πολύ γρήγορα διακρίνεται για το ταλέντο του τόσο στις σχολές που φοιτά όσο και σε διεθνείς εκθέσεις. Καταξιώνεται στους καλλιτεχνικούς κύκλους της εποχής και το έργο του αποκτά ευρύτερη κοινωνική αποδοχή. Ιδρύει σχολή ζωγραφικής το 1888 στο Μόναχο την οποία διατηρεί μέχρι το 1898. Επιστρέφει στην Αθήνα με πρόταση της Ελληνικής Κυβέρνησης για να αναλάβει τη διεύθυνση της νεοϊδρυθείσας Εθνικής Πινακοθήκης το 1900. Παράλληλα, λίγα χρόνια αργότερα, αναλαμβάνει τη διδασκαλία του μαθήματος της Ελαιογραφίας στη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας της οποίας διορίζεται Διευθυντής το 1910.

Στην πλούσια καλλιτεχνική του πορεία ασχολήθηκε με ηθογραφίες, προσωπογραφίες, τοπία, νεκρές φύσεις αλλά και με εικονογραφήσεις βιβλίων, σχεδιασμό μεταλλείων και νομισμάτων, παραμένοντας δραστήριος μέχρι το τέλος της ζωής του. Ανθρωποκεντρικός στη ζωγραφική του, απέδωσε τα έργα του κινούμενος κυρίως ανάμεσα στον ιδεαλισμό και το ρεαλισμό αλλά χωρίς να αποφύγει την επαφή με τις καινούριες τάσεις της εποχής. Απέδωσε με μοναδικό τρόπο την παιδική ηλικία και επάξια κέρδισε τον τίτλο «ο ζωγράφος των παιδιών».

- Ζητείστε από τους μαθητές σας να σχολιάσουν τις ιστορικές συνθήκες που επικρατούσαν στα Χύδρα και γενικότερα στον ελλαδικό χώρο την εποχή που ζούσε εκεί ο Ιακωβίδης. Ποιος ο ρόλος της Σμύρνης στην οικονομική και πολιτιστική ζωή της εποχής;





ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΜΟΝΑΧΟ



Μία σειρά έργων που φιλοτέχνησε ο Ιακωβίδης στα χρόνια της μαθητείας του κοντά στο Νικηφόρο Λύτρα, στο Σχολείο των Τεχνών, δείχνει όχι μόνο τις επιρροές του δασκάλου του αλλά και το αναμφισβήτητο ταλέντο του ίδιου, που θα τον αναδείξει ως μία κυρίαρχη προσωπικότητα της νεοελληνικής ζωγραφικής τέχνης. Στα έργα του απεικονίζει συνήθως μεμονωμένες μορφές μέσα σε απλούς χώρους πολύ κοντά στον θεατή. Δίνει έμφαση στις φορεσιές, στα αντικείμενα, στα διηγηματικά στοιχεία, για να αντιπροσωπεύσει μία ολόκληρη κοινωνική τάξη. Αν και η ζωγραφική διατηρεί τον ιδεαλιστικό της χαρακτήρα η πιστή απεικόνιση της καθημερινής στιγμής μαρτυρά και κάποια ρεαλιστική διάθεση.

Η εγγραφή του Ιακωβίδη στη Βαυαρική Ακαδημία των Τεχνών και η φοίτηση του δίπλα σε φημισμένους δασκάλους σηματοδότησε νέες καλλιτεχνικές αναζητήσεις, που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη συνέχεια της καλλιτεχνικής του πορείας. Κατάφερε να ενταχθεί ταχύτατα στην καλλιτεχνική ζωή της Γερμανίας και να αφομοιώσει τις κατακτήσεις μιας ζωγραφικής παράδοσης αιώνων.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

- Συζητείστε με τους μαθητές σας τι σημαίνει ηθογραφία, τι θα μπορούσε να συμπεριλάβει ένα ηθογραφικό έργο της εποχής, ποιοι πιστεύουν ότι είναι οι λόγοι που ωθούν έναν καλλιτέχνη να φτιάξει μian ηθογραφία;
- Ποια θεωρούν ότι είναι η διαφορά μεταξύ ενός έργου ρεαλισμού και μιας ηθογραφίας; Μπορούν να συνυπάρξουν αυτά τα δύο;
- Τι πιστεύουν ότι μπορεί να αποκομίσει ένας φοιτητής από τη συνέχιση των σπουδών του στο εξωτερικό;
- Πώς εξηγούν το μεγάλο αριθμό των Ελλήνων φοιτητών στο Μόναχο του τέλους του 19ου αιώνα;

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

- Πόσο καθοριστικής σημασίας υπήρξε η μαθητεία του Ιακωβίδη κοντά στον Νικηφόρο Λύτρα;
- Ζητείστε από τους μαθητές να εντοπίσουν ομοιότητες με τα έργα του δασκάλου του.
- Διαλέξτε ένα έργο του Ιακωβίδη ως θέμα για διάλογο στην τάξη. Τι θεωρούν οι μαθητές ότι ήθελε να αποδώσει ο καλλιτέχνης; Ποια τα συμπεράσματά τους για το κοινωνικό υπόβαθρο του απεικονιζόμενου; Αν μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν αυτό το έργο ως εικονογράφηση για ένα μυθιστόρημα ή ένα ποίημα ποιό θα ήταν;
- Γιατί ήταν σημαντική για τον ελληνισμό της εποχής η χρήση ενός εθνικού συμβόλου όπως είναι η τοπική φορεσιά σε μian ηθογραφική απεικόνιση;

Κόρη με Ρόκα και Αδράχτι, 1876

Λάδι σε μουσαμά, 190 x 100 εκ.

Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου

Ίδρυμα Ευριπίδη Κουτλίδη





ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΟΡΓΙΝΟΤΗΤΑΣ: ΠΡΟΣ ΜΙΑΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΑΙ ΦΩΤΕΙΝΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ



Στη δεκαετία 1891-1900 παρατηρείται μία σαφής αλλαγή στον τρόπο απόδοσης των θεμάτων στη ζωγραφική του Ιακωβίδη. Ο ρόλος του φωτός αποκτά έναν ιδιαίζοντα χαρακτήρα με την έντονη αντίθεση σκιερών και φωτεινών επιφανειών να κυριαρχεί και τον τονισμό των περιγραμμάτων στα σημεία που πέφτει το φως. Η διαφοροποίηση αυτή σχετίζεται με τις καινούριες τάσεις της ζωγραφικής, όπως αυτές διαμορφώθηκαν στη Γαλλία και στη Γερμανία με την εμφάνιση του Ιμπρεσιονισμού και οι οποίες επέβαλαν την υιοθέτηση μιας φωτεινής και πιο ελεύθερης στην εκτέλεση ζωγραφικής.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Συζητείστε με τους μαθητές σας στην τάξη:

- Τι γνωρίζουν για τη Διεθνή Έκθεση του Παρισιού. Ποιοι συμμετείχαν; Ποιος ο ρόλος της στην ευρύτερη αποδοχή ενός καλλιτέχνη;
- Τι γνωρίζουν για το κίνημα του Ιμπρεσιονισμού; Πώς αυτό εξελίχθηκε στη Γερμανία και πώς στη Γαλλία;

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Ενθαρρύνετε τους μαθητές να εκφράσουν τις εντυπώσεις τους:

- Επηρεάστηκε από τον γερμανικό ιμπρεσιονισμό ο Ιακωβίδης; Ποιες επιρροές εντοπίζουν; Προτείνετε τους να βρουν ένα από τα πρώτα έργα του, π.χ. «Μεγαρίτιστα», και να αναφέρουν τις διαφορές.
- Με ποιο τρόπο χρησιμοποίησε το φως σε έργα όπως η «Παιδική Συναυλία»; Πώς έχει επηρεαστεί η απόδοση των προσώπων και των αντικειμένων από τις φωτεινές πηγές; Πώς έχει επιτύχει την αίσθηση της ισορροπίας; Αν έφτιαχναν τον πίνακα από την αρχή πώς θα τοποθετούσαν τα πρόσωπα στον χώρο;

Παιδική Συναυλία, 1900
Λάδι σε μουσαμά, 176 x 250 εκ.
Εθνική Πινακοθήκη και
Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου



Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΜΟΡΦΗ ΣΤΗ ΦΥΣΗ



Ο Ιακωβίδης ασχολήθηκε με την απεικόνιση τοπίων, στα οποία μελετάει την επίδραση του φυσικού φωτός στην απόδοση των αντικειμένων. Όπως χαρακτηριστικά λέει ο ίδιος πρόκειται για μελέτες επί τόπου, «εν υπαίθρω». Στην αρχή ζωγραφίζει ένα ορισμένο κομμάτι της φύσης συνήθως δένδρα ή κτίσματα, ενώ στη συνέχεια εισέρχεται στο τοπίο η ανθρώπινη μορφή. Οι απεικονιζόμενες μορφές αντιμετωπίζονται ως αναπόσπαστο κομμάτι της φύσης, με χρώματα και σχεδιαστική ανάπτυξη που αποδίδουν αυτή την ισορροπία. Εδώ γίνεται φανερή η επίδραση του Ιμπρεσιονισμού: το φως βοηθά τον καλλιτέχνη να απεικονίσει την ανθρώπινη φιγούρα με ρεαλισμό, χωρίς επιτήδευση και ωραιοποίηση των χαρακτηριστικών, πλάθει τους όγκους, εντατικοποιεί τα χρώματα χωρίς να παραλείψει να αποδώσει τη ψυχογραφία τους.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

- Φτιάξτε ένα κάδρο από χαρτόνι και μοιράστε το στους μαθητές σας. Ζητείστε τους να επικεντρώσουν τη ματιά τους σε ένα σημείο. Εάν ζωγράφιζαν αυτό το τοπίο σε ποια στοιχεία θα επέμεναν; Να εμβραθύνετε σε έννοιες όπως η προοπτική και η σκιαγράφιση προκειμένου να αποδώσουν στο έργο τους την αίσθηση των τριών διαστάσεων των σωμάτων και των αντικειμένων.
- Ζητείστε από τους μαθητές να σας πουν τί γνωρίζουν για το κίνημα του Ιμπρεσιονισμού στην Γαλλία.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Βοηθείστε τους μαθητές να συγκρίνουν τις τοπιογραφίες του Ιακωβίδη με έργα άλλων καλλιτεχνών, π.χ. Μονέ, Σεζάν, Βολανάκη κλπ.

- Πώς τα έχουν ζωγραφίσει; Περιγράψτε τα χρώματα, την προοπτική, τις πινελιές.
- Πώς περιγράφεται σε αυτές η σχέση του ανθρώπου με την φύση;
- Τι ρόλο παίζει το φυσικό φως στην απεικόνιση της φύσης στην ζωγραφική του Ιακωβίδη;
- «Μια εικόνα χίλιες λέξεις από μια ιστορία...»: Προτείνετε στους μαθητές σας να περιγράψουν αυτά που θα έβλεπαν αν βρίσκονταν μέσα σε μία τοπιογραφία του Ιακωβίδη. Υπάρχουν άλλοι άνθρωποι; Θα μπορούσε αυτή η εικόνα να είναι βγαλμένη από μία ιστορία και ποια;

*Προσωπογραφία της Γυναίκας του Καλλιτέχνη με το Γιο τους, 1895
Λάδι σε μουσαμά, 109 x 75 εκ.
Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου
Ίδρυμα Ευριπίδη Κουτλίδη*



ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΕΣ



Το θέμα της προσωπογραφίας απασχόλησε έντονα τον Ιακωβίδη μέχρι το τέλος της ζωής του. Έχει φιλοτεχνήσει προσωπογραφίες φίλων του Γερμανών και Ελλήνων, προσωπικοτήτων της ελληνικής κοινωνίας και διάφορων πλουσίων αστών, καθώς και μελών της οικογένειάς του. Επικεντρώνει το ενδιαφέρον του στην πιστότητα των φυσιογνωμικών χαρακτηριστικών αλλά και στην απόδοση του εσωτερικού κόσμου του απεικονιζόμενου. Το φως χρησιμοποιείται από τον ζωγράφο για να τονίσει διάφορα σημεία και να δώσει την αίσθηση της ζωής και της κίνησης.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

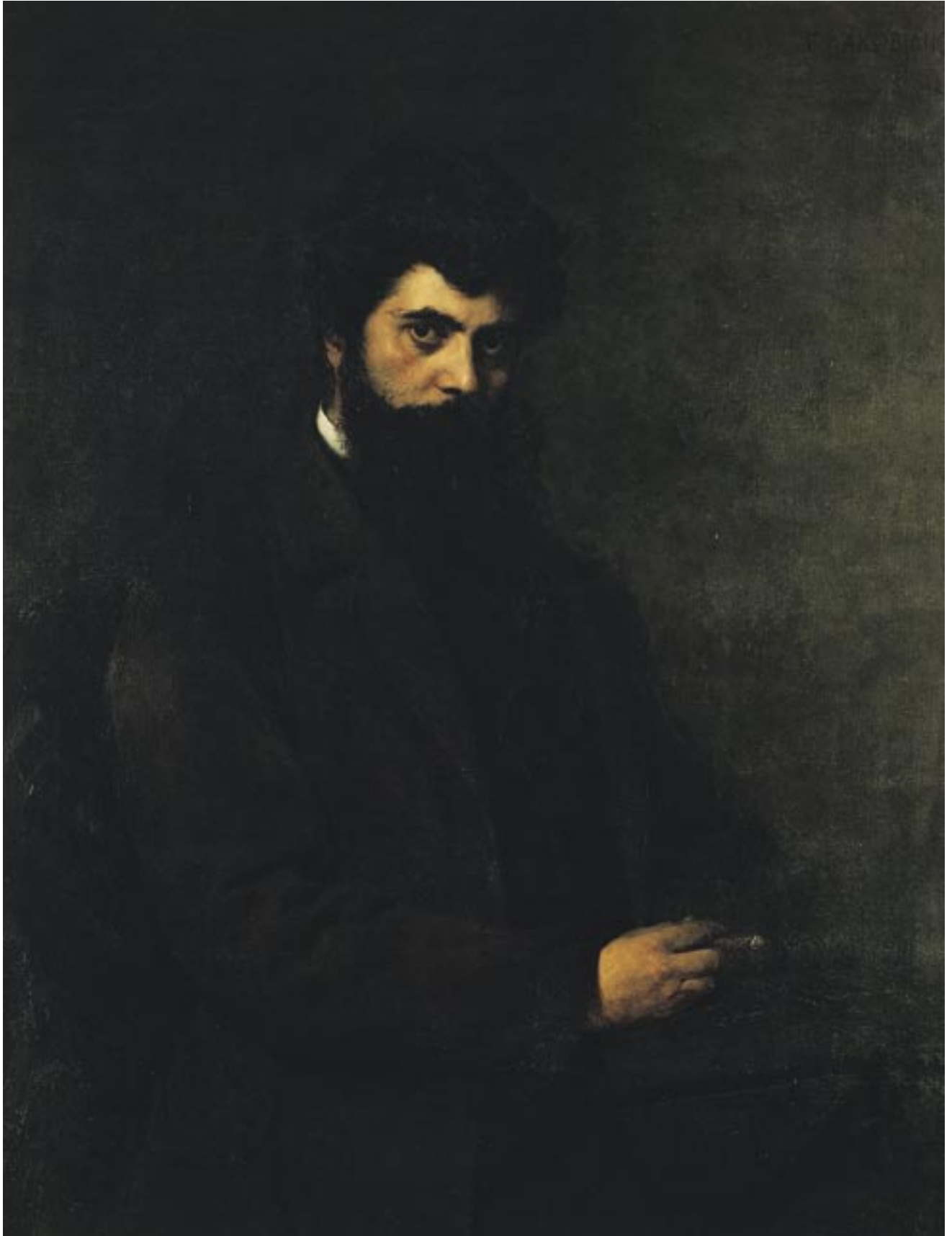
- Ζητείστε από τους μαθητές να φτιάξουν ένα προσχέδιο μιας προσωπογραφίας ενός μέλους του περιβάλλοντός τους. Να αναφέρουν τους λόγους της επιλογής τους και να γράψουν ένα σύντομο κείμενο που περιγράφει τον/την απεικονιζόμενο/η. Συζητείστε σχετικά με την ενδυμασία, την έκφραση, τη στάση, το φόντο, που σκοπεύουν να συμπεριλάβουν στην προσωπογραφία. Ενθαρρύνετέ τους να ζωγραφίσουν την προσωπογραφία.
- Ποιοι πιστεύουν ότι είναι οι λόγοι που ωθούν έναν καλλιτέχνη να φτιάξει μία προσωπογραφία;

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Ζητείστε από τους μαθητές σας να συγκρίνουν προσωπογραφίες άλλων καλλιτεχνών, π.χ. Νικηφόρο Λύτρα, Γύζη, Τσαρούχη κλπ.

- Πώς έχουν ζωγραφιστεί - χρώματα, πινελιές, φωτισμός, φόντο κλπ.; Σε τι διαφέρουν από τα έργα του Ιακωβίδη;
- Διαλέξτε ένα έργο του Ιακωβίδη για να συζητήσετε με τους μαθητές σας. Τι στοιχεία δίνει ο καλλιτέχνης για τον απεικονιζόμενο; Ποιο πιστεύετε ότι ήταν το κοινωνικό του υπόβαθρο;
- Προτείνετε στους μαθητές σας να διαλέξουν μια προσωπογραφία του Ιακωβίδη και να φανταστούν μian ιστορία, ένα ποίημα ή το σενάριο μίας ταινίας.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να φτιάξουν μια προσωπογραφία σύμφωνα με το ύφος του Ιακωβίδη (μπορούν να χρησιμοποιήσουν μία φωτογραφία ως μοντέλο).

*Προσωπογραφία Νικολάου Πολίτη, [1880]
Λάδι σε μουσαμά, 114 x 88,5 εκ
Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου*



ΑΝΘΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΝΕΚΡΕΣ ΦΥΣΕΙΣ



Κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα, ο Ιακωβίδης ακολουθώντας το πνεύμα της εποχής ασχολήθηκε ιδιαίτερα με το είδος της νεκρής φύσης και της ανθογραφίας. Στόχος του ήταν η πιστή απόδοση της πραγματικότητας και για να το πετύχει αυτό χρησιμοποίησε φως, λαμπερά χρώματα και έντονες φωτοσκιάσεις. Στις ανθογραφίες όπως και στις νεκρές φύσεις, με τις οποίες ασχολήθηκε ιδιαίτερα μετά την επιστροφή του από το Μόναχο, προσπάθησε να αποδώσει τη δροσιά, τη ζωντάνια, την ευαισθησία. Με θέματα και συνδυασμούς που διαλέγει ο ίδιος επιδεικνύει τη δεξιοτεχνία του στη σύνθεση, το σχέδιο, τα χρώματα για μια ζωγραφική αληθινή, πιστή στην πραγματικότητα που μεταδίδει συναισθήματα τρυφερότητας και αγαλλίασης.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Συζητείστε με τους μαθητές σας στην τάξη:

- Τι ονομάζουμε νεκρές φύσεις; Ανθογραφίες; Πώς αναδεικνύεται το ταλέντο του ζωγράφου μέσα από αυτά τα είδη ζωγραφικής;

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

- Αναλύστε με τους μαθητές σας πώς ζωγραφίζει τις νεκρές φύσεις και τις ανθογραφίες ο Ιακωβίδης; ακολουθεί την ίδια νοοτροπία με τις προσωπογραφίες; Χρησιμοποιεί τα ίδια χρώματα;
- Πιστεύουν πως είχαν χρηστική σημασία αυτοί οι πίνακες; Πώς φαντάζονται ένα σπίτι που είχε τέτοιους πίνακες; Θα ήθελαν ένα τέτοιο πίνακα στο σπίτι τους και ποιο;
- Αν τους ζητούσατε να φτιάξουν μία τέτοια σύνθεση τι χρώματα και είδη θα επέλεγαν; Ενθαρρύνετέ τους να φτιάξουν τον δικό τους πίνακα!

Γαρίφαλα, 1918

Λάδι σε μουσαμά, 53 x 68 εκ.

Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου



ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ



Ο Ιακωβίδης, γνώστης των γενικότερων ζυμώσεων που επιτελούνταν στην τέχνη στις αρχές του 20ου αιώνα και οι οποίες θέλανε τη διάδοση του συμβολισμού ως μία αντίδραση στη πεζότητα του ρεαλισμού και του θετικισμού φιλοτέχνησε και αρκετά έργα με σαφή συμβολιστική διάθεση. Στόχος του να εκφράσει τη βαθύτερη ουσία του πνεύματος του ελληνικού λαού και να αγγίξει τα προβλήματα της εποχής. Έτσι δημιούργησε έργα εμπνευσμένα από τη ελληνική μυθολογία, τη λαϊκή παράδοση ή την ιστορία. Αρκετά είχαν ως πρωταγωνίστριες κυρίες της μεγαλοαστικής τάξης εικονιζόμενες στο εσωτερικό του σπιτιού τους σε ώρες ανάπαυσης ή κάποιας άλλης ενασχόλησης όπως π.χ. το διάβασμα μιας επιστολής.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Συζητείστε με τους μαθητές σας θέματα όπως:

- Ποιο ήταν το ιστορικό και κοινωνικό κλίμα στην Ελλάδα των αρχών του 20ου αιώνα;
- Εάν ήθελαν να ζωγραφίσουν ένα πίνακα που να συμβολίζει την Ελλάδα του σήμερα ποιο θέμα θα διάλεγαν και γιατί; Ποια αλληγορικά στοιχεία θα χρησιμοποιούσαν;
- Γνωρίζουν άλλα έργα συμβολισμού στην ελληνική λογοτεχνία και ποια;

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Ενθαρρύνετε τα παιδιά:

- Να βρουν το ποίημα του Γ. Δροσίνη «Από τα φωτερά σκοτάδια» και να κάνουν παραλληλισμό με το αντίστοιχο έργο του Ιακωβίδη.
- Να βρουν το έργο «Αφροδίτες» του Τiziano και να το συγκρίνουν με την «Άνοιξη» του Ιακωβίδη. Τι πιστεύουν ότι ήθελε να συμβολίσει με το έργο του;

Άνοιξη, 1927
Λάδι σε μουσαμά, 120 x 168 εκ.
Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου
Ίδρυμα Ευριπίδη Κουτλίδη



ΤΟ ΤΕΛΟΣ



Ο Ιακωβίδης συνέχισε ως το τέλος της ζωής του, παράλληλα με την αμείωτη συμμετοχή του στα κοινά, την έντονη καλλιτεχνική δραστηριότητα, η οποία εκφραζόταν κυρίως με τη φιλοτέχνηση προσωπογραφιών. Ωστόσο η ανάγκη για προσωπική δημιουργία εκδηλώθηκε με τη φιλοτέχνηση μιας σειράς έργων που αφορούν στο οικείο περιβάλλον του. Οι προσωπογραφίες αυτές απεικονίζονται με έναν τελείως διαφορετικό τρόπο: χρησιμοποιεί μια πιο ελεύθερη και αυθόρμητη γραφή, με το ενδιαφέρον του να μην εστιάζεται στην απόδοση της λεπτομέρειας, αλλά στην αποτύπωση της κεντρικής ιδέας. Η οικεία σχέση του ζωγράφου με τα πρόσωπα καθιστούν αυτά τα έργα μια ψυχογραφική απεικόνιση.

- Ζητείστε από τους μαθητές σας να συγκρίνουν τις προσωπογραφίες που έφτιαξε ο Ιακωβίδης στο τέλος της ζωής του για τα μέλη της οικογένειάς του, με αυτές που έφτιαξε κατά παραγγελία. Κατά πόσο η οικεία σχέση τον επηρέασε στην απόδοση του θέματος;





- Ιακωβίδα Λιλή. Γεώργιος Ιακωβίδης: από τη ζωή και από την τέχνη του. Αθήνα: Διογένης, 1984.
- Ο. Μεντζαφού-Πολύζου, Ιακωβίδης, . Εκδ. Αδάμ, Αθήνα 1999.
- Ιακωβίδης - Αναδρομική (κατάλογος εκθέσεως), Εθνική Πινακοθήκη - Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου, Αθήνα 2005.
- Εθνική Πινακοθήκη (<http://www.nationalgallery.gr>)
- Herminia Din and Phyllis Hecht, The Digital Museum: A Think Guide. American Association of Museums, 2007.
- ICOM, Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων, ελληνικό τμήμα (<http://www.istomediahost.gr/icom/>)
- Χρήστου Χρυσάνθος, Η Εθνική Πινακοθήκη. Ελληνική Ζωγραφική 19ος -20ος αιώνας, εκδ. Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1992
- Αράπογλου Εβίτα. Συλλογή Α. Γ. Λεβέντη, Πίνακες Ελλήνων ζωγράφων του 19ου και 20ου αιώνα, εκδ. ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντη, Αθήνα 1989
- Γιαννόπουλος Περικλής, Η Ελληνική Γραμμή και το Ελληνικόν Χρώμα, εκδ. Νέα Σύνορα- Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 1992
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Εκδοτική Αθηνών ΑΕ, Αθήνα, 1971-74
- Δημαράς. Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Εκδοτικός οίκος Γνώση, 2000.
- Τάξης Σταύρος Γ. (1855;-1922), Συνοπτική Ιστορία της Λέσβου και τοπογραφία αυτής / Σταύρος Γ. Τάξης; επιμέλεια - παρουσίαση Β. Ι. Αναστασιάδης [και] Σ. Καράβας, Μυτιλήνη: Πανεπιστήμιο Αιγαίου 1996
- Μορφωτικό και Πολιτιστικό Ίδρυμα Ν.Γ. Παπαδημητρίου, Γεώργιος Ιακωβίδης: Η ζωή και το έργο του, 2008 (c.d -rom)
- Μορφωτικό και Πολιτιστικό Ίδρυμα Ν.Γ. Παπαδημητρίου, Στο Ατελιέ του Ζωγράφου Γεώργιου Ιακωβίδα, 2008 (c.d. -rom)
- Ιωάννου Ανδρέας Σ. Η ελληνική ζωγραφική: 19ος αιώνας. Αθήνα: Μέλισσα, 1974.
- Κωτίδης Αντώνης. Ζωγραφική 19ου αιώνα. Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών, 1995.
- Λεξικό ελλήνων καλλιτεχνών. Αθήνα: Μέλισσα, 1998.
- Τσαρούχης Γιάννης. Έλληνες ζωγράφοι. Αθήνα: Καστανιώτης, 2003.
- Φραντζεσκάκης Ε. Κ. Έλληνες ζωγράφοι του δέκατου ένατου αιώνας. Αθήνα: Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, 1957.
- Χατζή Γιολάντα. Έλληνες ζωγράφοι: 19ος αιώνας: οδηγός για παιδιά. Αθήνα: Κέδρος, 1988.
- Χατζοπούλου-Καραβία Λεϊά και Μαρία Κυνηγού-Φλάμπουρα. Ιακωβίδης: παιδική συναυλία. Αθήνα: Εξάντας, 1979.
- Χρήστου Χρυσάνθος, Η ελληνική ζωγραφική, 1832-1922. Αθήνα: Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, 1993.
- The dictionary of Art. New York: Grove, 1996.

